

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ” 2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури спеціальної перевірки осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У статті 36 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

пункт 7² частини першої виключити;

у частині другій слова та цифри “а у випадку, передбаченому пунктом 7², особа підлягає звільненню з посади у порядку, визначеному Законом України “Про очищення влади” виключити.

2. У частині третій статті 5 Закону України “Про службу в органах місцевого самоврядування” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 33, ст. 175 із наступними змінами) слова “за їх письмовою згодою” виключити.

3. У Законі України “Про прокуратуру” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2-3, ст. 12 із наступними змінами):

1) у частині третій статті 29¹:

в абзаці тридцять дев'ятому слова “та перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

в абзаці сорок шостому слова “і перевірка, передбачена Законом України “Про

очищення влади” виключити;

в абзаці п'ятдесятому слова “перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

2) абзац другий частини другої статті 32 після слів та цифр “статті 30 цього Закону та” доповнити словами “відомостей та документів, передбачених у”.

4. У Законі України “Про Національне антикорупційне бюро України” (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051 із наступними змінами):

1) абзац дев'ятий частини другої статті 6 виключити;

2) у статті 7:

у частині шостій:

у пункті 4 слова “і перевірка, передбачена Законом України “Про очищення влади” виключити;

у пункті 7 слова “чи перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

у частині восьмій слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” та” виключити;

3) пункт 7 частини першої статті 13 виключити.

5. У Законі України “Про запобігання корупції” (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

1) у пункті 7 частини третьої статті 5 слова “або не надала згоди на її проведення” виключити;

2) у пункті 1 частини дев'ятої статті 6 слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до цього Закону та” виключити;

3) у абзаці другому частини першої статті 19 слова “Адміністрації Президента України” замінити словами “Офісі Президента України”;

4) у статті 56:

в абзаці дев'ятому частини першої слова “або не надасть згоди на проведення спеціальної перевірки” виключити;

у абзаці четвертому частини другої слова “Главу Адміністрації Президента України” замінити словами “Керівника Офісу Президента України, слова “Міністра Кабінету Міністрів України” замінити словами “Державного секретаря Кабінету Міністрів України”;

у частині третій:

абзаци восьмий та дев'ятий виключити.

абзац десятий замінити двома абзацами такого змісту:

“Перевірка відомостей про наявність наукового ступеня та/або вченого звання не проводиться щодо кандидата на посаду державної служби.

Кандидат на посаду, щодо якого не сплив строк дії результату проведення спеціальної перевірки, повідомляє про це відповідний орган, який в установленому порядку запитує інформацію щодо її результатів”;

5) статті 57 і 58 викласти в такій редакції:

“Стаття 57. Порядок проведення спеціальної перевірки

1. Спеціальна перевірка проводиться за фактом подання особою заяви про участь у конкурсі на зайняття посади або заяви про призначення на посаду, у тому числі в порядку переведення на посаду в іншому державному органі, органі влади Автономної Республіки Крим, органі місцевого самоврядування (далі - заява про призначення на посаду). Така заява вважається згодою на проведення спеціальної перевірки.

Порядок проведення спеціальної перевірки затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Після подання кандидатом на посаду заяви про участь у конкурсі на зайняття посади або заяви про призначення на посаду орган призначення забезпечує проведення перевірки інформації щодо кандидата на посаду, визначеної частиною третьою статті 56 цього Закону (крім відомостей, визначених частиною четвертою цієї статті), у строк, що не перевищує п'яти календарних днів з дня подання відповідної заяви, на підставі даних, отриманих засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія) з національних електронних інформаційних ресурсів шляхом електронної інформаційної взаємодії. Порядок такої електронної інформаційної взаємодії визначається Кабінетом Міністрів України.

У разі якщо за результатами електронної інформаційної взаємодії засобами Порталу Дія виявлено відсутність інформації про освіту, вчені звання, наукові ступені та/або стану здоров'я (в частині перебування особи на обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах охорони здоров'я) в електронній формі, кандидат на посаду за запитом органу призначення має надати відповідні підтвердні документи у паперовій формі протягом трьох робочих днів з дня запиту таких документів.

Орган призначення не пізніше наступного робочого дня з дня надання кандидатом на посаду підтвердних документів про освіту, вчене звання та/або науковий ступінь запитує підтвердження такої інформації в закладі освіти, яким

видано такий документ, або в архівній установі, якщо такий заклад було ліквідовано. До запиту додаються копії підтвердних документів про освіту, вчене звання та/або науковий ступінь. Запит підписує керівник органу призначення, а в разі його відсутності - особа, яка виконує обов'язки керівника, або один з його заступників відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

У разі підтвердження закладом освіти виданого документа, він має внести інформацію про нього до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та проінформувати про це орган призначення протягом п'яти робочих днів з отримання запиту. Якщо запит надсилається до архівної установи, вона надає органу призначення, копію документа, яким підтверджується видача кандидату на посаду документа про освіту, вчене звання та/або науковий ступінь, або інформує про відсутність в установі такої інформації.

У разі якщо за результатами електронної інформаційної взаємодії засобами Порталу Дія виявлено відсутність інформації про відношення кандидата на посаду до виконання військового обов'язку у Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів, кандидат на посаду за запитом органу призначення подає копію військово-облікового документа у паперовій формі протягом трьох робочих днів з дня отримання запиту.

Орган призначення не пізніше наступного робочого дня з дня отримання копії такого документа надсилає запит до Міністерства оборони України, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя щодо підтвердження відомостей про відношення кандидата на посаду до виконання військового обов'язку. До запиту додаються копії відповідних документів. Запит підписує керівник органу призначення, а в разі його відсутності — особа, яка виконує обов'язки керівника, або один з його заступників відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Суб'єкт, який отримав запит, протягом п'яти робочих днів з дня його отримання перевіряє відповідність відомостей, зазначених у копії військово-облікового документа кандидата на посаду, даним військового обліку та повідомляє орган призначення про результати такої перевірки. У разі встановлення відповідності зазначених відомостей суб'єкт, який отримав запит, вживає заходів щодо внесення або актуалізації відповідних відомостей у Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів у порядку, визначеному законодавством.

У разі направлення запиту відповідно до цієї частини строк проведення спеціальної перевірки продовжується на строк, необхідний для отримання відповіді на такий запит, з урахуванням строків, визначених цією частиною.

3. Для перевірки відомостей щодо кандидата на посаду, визначених частиною четвертою цієї статті, орган призначення не пізніше наступного робочого дня з дня

отримання заяви про призначення на посаду надсилає до органів або до їх територіальних органів (за наявності), зазначених в частині четвертій цієї статті, запит за формою, яку затверджує Кабінет Міністрів України. Такий запит може бути поданий в електронній формі.

Запит підписує керівник органу призначення, а в разі його відсутності - особа, яка виконує обов'язки керівника, або один з його заступників відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Щодо кандидатів на зайняття посад (крім посади судді), призначення (обрання) на які здійснюється Президентом України, Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України, такий запит надсилається до відповідних державних органів (їх територіальних органів) відповідно Керівником Офісу Президента України, Керівником Апарату Верховної Ради України, Державним секретарем Кабінету Міністрів України (їх заступниками або іншою визначеною ними посадовою особою) через центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної служби.

4. Спеціальна перевірка на підставі запиту, визначеного частиною третьою цієї статті, проводиться:

1) Міністерством внутрішніх справ України - щодо відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності, наявності судимості, її зняття, погашення;

2) Національним агентством - щодо наявності у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, відомостей про кандидата, а також щодо достовірності відомостей, зазначених особою у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік;

3) Службою безпеки України - щодо відношення особи до виконання військового обов'язку (в частині персонально-якісного обліку військовозобов'язаних, резервістів Служби безпеки України);

4) Службою зовнішньої розвідки України - щодо відношення особи до виконання військового обов'язку (в частині персонально-якісного обліку військовозобов'язаних, резервістів Служби зовнішньої розвідки України).

У разі відмови особи від зайняття посади або смерті особи, стосовно якої проводиться спеціальна перевірка, під час проведення такої перевірки спеціальна перевірка припиняється.

Під час дії воєнного стану в Україні відносини, пов'язані з проведенням спеціальної перевірки, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, визначених Законом України "про правовий режим воєнного стану".

Стаття 58. Результати проведення спеціальної перевірки

1. Інформація про результати спеціальної перевірки, подається органами, які її проводять, до органу призначення, який надіслав відповідний запит, у семиденний строк з дня надходження запиту. У разі наявності в публічних електронних реєстрах відомостей, визначених частиною третьою статті 56 цього Закону, інформація про результати спеціальної перевірки може формуватися автоматично засобами Порталу Дія в режимі реального часу.

Під час проведення спеціальної перевірки між органами (підрозділами), які її проводять, може здійснюватися взаємодія та обмін відомостями щодо осіб, зокрема щодо кандидатів на посаду, перебування на яких становить державну таємницю. Така взаємодія та обмін здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей про кандидата на посаду, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади, посадова особа (орган), яка (який) здійснює призначення (обрання) на цю посаду, не допускає кандидата на посаду до участі в конкурсі на зайняття посади (якщо такі невідповідності виявлені після подання заяви про участь у конкурсі) або відмовляє у призначенні (обранні) на посаду (якщо такі невідповідності виявлені після подання заяви про призначення на посаду).

3. У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки факту розбіжностей у поданій кандидатом на посаду декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік, кандидату на посаду надається можливість протягом п'яти робочих днів надати письмове пояснення за таким фактом та/або виправити таку розбіжність.

Подання кандидатом на посаду письмового пояснення та/або виправленої розбіжності у строк, визначений абзацом першим цієї частини, перевіряється протягом двох робочих днів з дня надання письмового пояснення за таким фактом та/або виправлення такої розбіжності уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) з питань запобігання та виявлення корупції органу призначення.

4. У разі встановлення за результатами спеціальної перевірки факту подання кандидатом на посаду підроблених документів або ознак вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення, посадова особа (орган), яка (який) здійснює призначення (обрання) на цю посаду, повідомляє протягом трьох робочих днів про виявлений факт правоохоронні органи та відмовляє кандидату на посаду у призначенні (обранні) на посаду.

5. Особа, щодо якої за результатами спеціальної перевірки встановлено обставини, які є підставою для відмови у призначенні (обранні) на посаду, вважається такою, що не пройшла спеціальну перевірку.

6. Повноваження особи, зазначеної в абзаці восьмому частини першої статті 56 цього Закону, достроково припиняються без припинення повноважень депутата ради, а відповідна особа звільняється з відповідної посади без прийняття рішення відповідної ради у випадку, якщо вона не пройшла спеціальну перевірку.

7. Рішення про відмову у призначенні (обранні) на посаду за результатами спеціальної перевірки може бути оскаржено до суду.

8. Орган призначення на підставі одержаної інформації готує документ про результати спеціальної перевірки за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Щодо кандидатів на зайняття посад (крім посади судді), призначення (обрання) на які здійснюється Президентом України, Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України, такий документ готує відповідний структурний підрозділ Офісу Президента України, Апарату Верховної Ради України або Секретаріату Кабінету Міністрів України.

9. Строк дії результату проведення спеціальної перевірки становить один рік.

Ознайомлення осіб, щодо яких проведена спеціальна перевірка, з результатами спеціальної перевірки є обов'язковим.

Інформація про результати спеціальної перевірки вноситься органом призначення до переліку результатів спеціальних перевірок, що формується засобами Порталу Дія. Порядок ведення переліку спеціальних перевірок визначається Кабінетом Міністрів України.

Результати спеціальної перевірки додаються до документів, поданих особою, або до особової справи, якщо прийнято рішення про її призначення (обрання) на посаду.

Інформація про результати спеціальної перевірки та документи щодо її проведення є конфіденційними, якщо вони не містять відомостей, що становлять державну таємницю.

10. У разі незгоди з результатами перевірки, особа щодо якої проведена спеціальна перевірка, має право подати органу, яким виявлено невідповідність, письмове звернення з обґрунтуванням незгоди.

Орган, який виявив невідповідність, зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня надходження такого звернення:

1) здійснити його розгляд;

2) підготувати оновлену інформацію про результати спеціальної перевірки – у разі встановлення за результатами розгляду звернення факту помилки, неповноти або недостовірності відомостей, на підставі яких було встановлено невідповідність;

3) повідомити автора звернення і орган призначення про результат такого

розгляду. До повідомлення, яке надсилається органу призначення, додається оновлена інформація про результати спеціальної перевірки.

У разі отримання від органу, що виявив невідповідність, повідомлення з оновленою інформацією про результати спеціальної перевірки, відповідно до якої автор звернення відповідає встановленим законодавством вимогам для зайняття посади, орган призначення не пізніше наступного робочого дня з дня отримання такого повідомлення зобов'язаний внести відповідні зміни до переліку результатів спеціальних перевірок та підготувати новий документ про результати спеціальної перевірки.

Право особи на призначення (обрання) на посаду відновлюється з дня підготовки нового документа про результати спеціальної перевірки, якщо такий документ не містить інших підстав для відмови кандидату на посаду”.

6. У Законі України “Про правовий режим воєнного стану” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250 із наступними змінами):

1) у статті 10:

абзац другий частини сьомої викласти в такій редакції:

“Спеціальна перевірка, передбачена Законом України “Про запобігання корупції”, стосовно особи, яка призначена на посаду у період дії воєнного стану, проводиться з дня наступного за днем набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедури спеціальної перевірки осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком” або протягом 90 календарних днів з дня припинення обставин, визначених абзацами другим і третім частини восьмої цієї статті. Така спеціальна перевірка не проводиться якщо вона була проведена раніше або у разі звільнення особи, яка призначена на посаду у період дії воєнного стану, до набрання чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану” або у разі смерті такої особи.

у частині восьмій:

в абзаці першому слова “а також перевірка, передбачена Законом України “Про очищення влади”, стосовно осіб, які претендують на зайняття або призначені у період дії воєнного стану на посади, щодо яких здійснюються заходи з очищення влади (люстрації)” виключити;

в абзаці другому слова “або перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

“Спеціальна перевірка не проводиться стосовно осіб, які призначаються відповідно до абзацу першого частини п'ятої цієї статті на посади державної служби, посади в органах місцевого самоврядування та у період дії воєнного стану на політичні посади у відповідному органі, з якого особу звільнено не раніше першого робочого дня, що передує дню призначення, та за умови, що стосовно такої особи в цьому органі вже проводилася спеціальна перевірка під час дії воєнного стану”;

абзац сьомий частини дев'ятої викласти в такій редакції:

“встановлення за результатами спеціальної перевірки відомостей, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади”;

2) у пункті 2² статті 28 слова “а також перевірка, передбачена Законом України “Про очищення влади” виключити.

7. У Законі України “Про Рахункову палату” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 36, ст. 360 із наступними змінами):

1) у пункті 7 частини другої статті 19 слова “законами України “Про очищення влади” та” замінити словами “Законом України”;

2) у пункті 1 частини другої статті 20 слова “з наданням письмової згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” виключити.

8. У Законі України “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами):

1) у пункті 8 частини третьої статті 3 слова “або не надала згоди на її проведення” виключити;

2) у пункті 1 частини другої статті 6 слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” виключити;

3) у пункті 2 частини другої статті 7 слова “законів України “Про запобігання корупції” та “Про очищення влади” замінити словами “Закону України “Про запобігання корупції”.

9. У статті 11 Закону України “Про Державне бюро розслідувань” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 6, ст. 55 із наступними змінами):

1) у частині восьмій:

у пункті 4 слова “і перевірка, передбачена Законом України “Про очищення влади” виключити;

у пункті 7 слова “та/або перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

2) у абзаці другому частини одинадцятої слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” виключити.

10. У Законі України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43 із наступними змінами):

1) у частини другій статті 19:

у пункті 7 слова “або не надала згоду на її проведення” виключити;

пункт 8 виключити;

2) у статті 25:

у частині першій:

пункт 3 виключити;

пункт 4 викласти в такій редакції:

“4) реквізити документа про наявність відповідного ступеня вищої освіти та/або копії документів про вищу освіту відповідного ступеня, здобуту за кордоном, разом із копіями документів, що підтверджують їх визнання в Україні”;

у пункті 8 слова “у разі проведення конкурсу на посаду державної служби категорії “А” виключити;

доповнити абзацом такого змісту:

“Відомості, документи, зазначені в цій частині, подаються в електронній формі. Подання в паперовій формі допускається, лише якщо суб’єкт призначення або особа, яка бажає взяти участь у конкурсі, перебуває на територіях, на яких ведуться активні бойові дії або які межують з такими територіями, чи на територіях, на яких введено надзвичайний стан”;

у частині п’ятій:

в абзаці першому слово “першій” замінити словом “третій”;

абзац другий виключити;

доповнити частиною шостою такого змісту:

“6. Якщо за результатами невідкладної перевірки, проведеної в межах спеціальної перевірки відповідно до вимог частини другої статті 57 Закону України “Про запобігання корупції”, встановлено наявність відомостей про претендента на посаду, які не відповідають встановленим законодавством вимогам для зайняття посади, така особа не допускається до участі у конкурсі”;

3) пункт 8 частини першої статті 83 виключити.

11. Пункти 10 та 11 частини другої статті 10⁵ Закону України “Про Конституційний Суд України” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 35, ст. 376 із наступними змінами) виключити.

12. У Законі України “Про Бюро економічної безпеки України” (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 23, ст. 197 із наступними змінами):

1) у статті 15:

у частини дев’ятій:

у пункті 6 слова “і перевірка, передбачена Законом України “Про очищення влади” виключити;

у пункті 9 слова “чи перевірки, передбаченої Законом України “Про очищення влади” виключити;

у абзаці другому частини п’ятнадцятої слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції” та” виключити;

2) у частині третій статті 16:

у пункті 8 слова “або не надала згоди на її проведення” виключити;

пункт 12 виключити;

3) у частині першій статті 20:

у пункті 6 слова “або не надала згоди на її проведення” виключити;

пункт 7 виключити.

13. Пункт 13 частини другої статті 7, пункт 2 частини сімнадцятої статті 8, пункт 7 частини першої статті 13 Закону України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв’язку” виключити.

14. У Законі України “Про службу в органах місцевого самоврядування” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 72, ст. 249):

1) у частині третій статті 18:

у пункті 5 слова “або не надала згоду на її проведення” виключити;

пункт 6 виключити;

2) у статті 28:

пункти 8 і 9 частини другої виключити;

в абзаці першому частини п’ятої слова “та за результатами перевірки відповідно

до Закону України “Про очищення влади” у випадках, встановлених цими законами України” виключити;

3) пункт 6 частини першої статті 71 виключити.

15. У Законі України “Про Національну поліцію” (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379):

1) пункт другий частини третьої статті 49 виключити;

2) у пункті першому частини першої статті 54 слова “на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України “Про запобігання корупції і” виключити.

16. У Законі України “Про військовий обов’язок і військову службу” (Відомості Верховної Ради України, 1992, № 27, ст. 385):

1) в абзаці першому частини восьм статті 20 слова “за їх письмовою згодою” виключити;

2) у статті 26:

у частині п’ятій:

підпункт “й” пункту 1 виключити;

підпункт “і” пункту 2 виключити;

у частині шостій:

підпункт “и” пункту 1 виключити;

підпункт “з” пункту 2 виключити.

3) абзац п’ятий частини першої статті 39 виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України “Про очищення влади” (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 44, ст. 2041 із наступними змінами).

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

внести до Верховної Ради України проекти законів України щодо внесення змін до законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя» та деяких інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям цього Закону.

**Голова
Верховної Ради України**